

FCI – Standard nr 153/ 14.04. 1999/ GB

DALMAATSIA KOER

(DALMATIAN)
(DALMATINAC)

PÄRITOLU: Dalmaatsia, Horvaatia Vabariik

KEHTIVA ORIGINAALSTANDARDI AVALDAMISE

AEG:

14. 04. 1999

KASUTUS: seltsikoer, perekoer, sobiv väljaõppeks mitmesugustel eesmärkidel.

FCI KLASSIFIKATSIOON:

Rühm 6

Hagijad, verejäljekoerad ja sugulastõud

Alarühm 3

Sugulastõud

Töökatsseteta

LÜHIKE AJALOOLINE ÜLEVAADE:

dalmaatsia koera päritolu on senini üsna ebaselge ja toetub üksnes oletustele. Vaaraode iidsetest hauakambritest avastatud jooniste ja muude sarnaste maalide alusel, mis pärinevad 16st-18st sajandist, võib oletada, et dalmaatsia koera tunti juba tuhandeid aastaid tagasi. 14. sajandist ja 1719. aastast pärit kirikukroonikad rõhutavad selgesti, et tõug on pärit Vahemere piirkonnast ja eelkõige Dalmaatsia ranniku lähistelt.

Tõu varasemate illustratsioonide hulka kuuluvad 16. sajandi itaalia maalikunstnike teosed ja fresko Zaostrogis (Dalmaatsias), mis on ligikaudse arvestuse alusel ilmselt pärit aastast 1710.

1792. a. avaldatud Thomas Bewicki raamat sisaldab dalmaatsia koera kirjeldust ja illustratsiooni. Bewick viitab tõule kui “dalmaatsia või kaarikukoerale”.

Dalmaatsia koera esimese standardi kirjutas inglane Vero Shaw aastal 1882; 1890. a. muudeti see tõu ametlikuks standardiks.

ÜLDMULJE:

dalmaatsia koer on tasakaalustatud, iseloomulikult täpiline, tugev, lihaseline ja aktiivne koer. Kujult sümmeetriline, ilma igasuguse rohmakuse ja raskepärasuseta. Endise “kaarikukoerana” on ta väga vastupidav ka päris suurtel kiirustel.

OLULISED PROPORTSIOONID:

kere pikkus: kõrgus turjast on ligikaudu 10:9,
kolju pikkus: koonu pikkus = 1:1.

KÄITUMINE/ISELOOM:

reibas ja sõbralik, ei ole arg ega kõhklev, ilma igasuguse närvilisuse ja agressiivsusetä.

PEA:

mööduka pikkusega.

PEAPIIRKOND:

Kolju: lame, kõrvade vahel suhteliselt lame, selgepiiriliste meelega. Kerge frontaalne vagu. Täielikult ilma kortsudeta.

Üleminek laubalt koonule: möödukalt märgatav.

NÄOPIIRKOND:

Nina: ninaots on mustatäpilise värvitooni korral alati must, maksakarva täppidega isendil alati pruun.

Koon: pikk, võimas, ei iial terav. Koonuselg on sirge ja paralleelne kolju ülemise joonega.

Mokad: puhtad, liibuvad suhteliselt tihedalt vastu lõugu, ei ripu. Täielik pigmentatsioon soovitatav.

Lõuad/hambad: lõuad on tugevad, nõutav on täiuslik ja korrapärane käärhambumine, st ülemised hambad ulatuvad üle alumiste ja on lõualuusse asetatud täisnurga all. Soovitavalt täiskomplekt hambaid (st 42 hammast vastavalt hambavalemile). Hambad on ühtlast suurusega ja valged.

Silmad: asetatud teineteisest suhteliselt kaugemale, keskmise suurusega, ümarad, säravad ja taibuka ning ärksa ilmega. Mustatäpilistel on tumepruunid, maksakarva täppidega koertel helepruunid kuni merevaiguvärvi silmad. Mustatäpiliste koerte silma äär on täiesti must, maksakarva täppidega isenditel täiesti maksakarva. Silmalaug on silmamuna lähedal.

Kõrvad: üsna kõrge asetusega, keskmise suurusega, juurelt suhteliselt laiad. Kõrvu hoitakse vastu pead. Kõrvad muutuvad ühtlaselt peenemaks ümara otsa suunas.

Tekstuurilt peened, märgised on hästi üksteisest eristatavad ja eelistatavalt täpikujulised.

KAEL:

on suhteliselt pikk, kaunilt kaarduv, pea suunas kitsenev, ilma voldilise kurgunahata.

KERE:

Turi: hästi arenenud.

Selg: võimas, tasane.

Nimme(laudjas): ilma voltideta, lihaseline ja kergelt kumerdunud.

Laudjas: vaevu langev.

Rind: mitte liiga lai, kuid sügav ja mahukas. Rinnakorv peab ulatuma küünarnukini. Eesrind on profiilis hästi nähtav. Roided on heade proportsioonidega, pikad, hästi kaardunud, mitte kunagi lamedad, tünnikujulised või väärarenguga.

Kube: kitsas.

Alajoon: kõht on märgatavalt nimme poole üles tõmbunud.

SABA:

ulatub ligikaudu kannani. Juure lähedal tugev, kitseneb ühtlaselt otsa suunas; ilma igasuguse rohmakuseta. Ei asetse liiga kõrgel ega madalal. Rahulikus olekus on rippuv, saba viimane kolmandik pisut ülespoole kaardu. Liikudes on saba seljajoonest pisut kõrgemal, kuid mitte iial püsti (röömsalt) või selja peale kaarduvana. Eelised on täpiline saba.

JÄSEMED:

ESIJÄSEMED: täiesti sirged, kuni käpani tugeva ümara luustikuga.

Õlad: mõõdukalt kaldu, selged ja lihaselised.

Küünarnukk: kere lähedal, ei pöördu sisse- ega väljapoole.

Kämbliiges: tugev, kergelt vetruv.

TAGAJÄSEMED: ümarad, lihaselised, selged. Tagant vaadates vertikaalsed ja paralleelsed.

Põlv: hästi kaardunud.

Säär: tugev.

Kannaliiges: tugev ja hästi kaardunud.

KÄPAD: kompaktsed, ümarad ja hästi võlvunud varvastega (kassikäpad). Padjandid on ümarad, tugevad ja elastsed. Küüned on mustatäpilisel isendil mustad ja maksakarvatäpilisel pruunid või valged.

LIIKUMINE:

hästi vaba. Sujuv, võimas, rütmiline liikumine pika sammu ja hea taganttokega. Tagant vaadatuna liiguvad jäsemed paralleelselt, tagumised jalad järgimas esimesi. Lühike samm ja sõudev liikumine on ebaõiged.

KARVKATE:

Karv: lühike, karm, tihe, läikiv ja liibuv.

VÄRVUS:

puhas valge alusvärv. Mustatäpilisel variandil on mustad täpid, maksakarva täppidega koeral on pruunid täpid. Täpid ei sula kokku, vaid on ümmargused, selgelt piiritletud ja võimalikult hästi jaotunud. Täppide läbimõõt on 2—3 cm. Täpid peas, sabal ja jäsemetel on väiksemad kui kerel asetsevad laigud.

SUURUS:

esmatähtis on üleüldine tasakaalustatus.

Turjakõrgus: isastel 56—61 cm ja emastel 54—59 cm.

Kaal: isastel ligikaudu 27—32 kg ja emastel ligikaudu 24—29 kg.

VEAD:

igasuguseid kõrvalekaldeid nimetatud punktides tuleb pidada veaks. Vea tõsiduse hindamisel tuleb arvestada kõrvalekalde ulatust.

- pronksistumine (mustade täppide ajutine pronksitooni värvus).

DISKVALIFITSEERIVAD VEAD:

- ilmne üle- ja alahambumus,
- ekstroopia ja entroopia, hele silm, eri värvi silmad (heterochromia),
- sinised silmad,
- kurtus,
- suur laik silma ümber (monokkel) või mujal (aretuseks siiski kõlbulik),
- kolmevärviline (mustad ja pruunid laigud ühel ja samal koeral),
- sidrunikarva (kollased või apelsinivärvi laigud), väga arg või agressiivne käitumine.

NB: isastel koertel peavad kaks nähtavalt normaalset munandit olema täielikult laskunud munandikotti.

SOOVITUSED:

dalmaatsia koerte kurtuse vähendamiseks (20—30%) :

- kahest kõrvast kurdid (bilateraalselt) ja sinisilmsed dalmaatsia koerad tuleb aretusest kõrvaldada. Ideaalis tuleks sama teha ka ühes kõrvast kurtide koertega,
- koeri, kellel on laik silma ümber (monokkel) või mujal, tuleks aretuses kasutada,
- eelistada tuleks pigmenteerunud munandikotiga koeri.

Tölke korrektor Rita Valdna-Pruel

inglisekeelsest standardist,.

heaks kiidetud EKL juhatuses 6.märtsil 2003 protokoll nr 2.